

No. 50 Año - God V

Marzo 29, de 1930

BUENOS AIRES - ARGENTINA

Director Propietario: Ing. C. JEKOVEC.

GOSPODARSTVO
LA ECONOMIA

GLASILLO SLOVENSKIH PRIVREDNIKA U JUZNOJ AMERICI

Organo de la Inmigración Productora Eslava en Sud América

MARZO	ABRIL, 1930	MAYO				
D	L	M	M	J	V	S
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

EL PROXIMO NUMERO APARECERA
el dia 12 de Abril

Guía del Inmigrante

(Publicación gratuita de ofertas y pedidos de trabajo, de personas buscadas, comunicación de nuevas direcciones y documentos extraviados. Las ofertas dirigidas a los interesados a Admistración "Gospodarstvo", calle Reconquista 268, Buenos Aires).

SEÑORITA de Dalmacia, buscas trabajo en oficina. Posee el yugoslavo e italiano. Ofertas a "Split".

SEÑORITA yugoslava de Trieste, se ofrece como mucama o institutriz o niñera. Recién immigrada. Posee el eslovén, serbio-croata, italiano, alemán y par. el francés. "Maestra".

JUGOSLOVENSKI KLUB, Bolívar 1109, priedruje u nedjelu, dne 30. o. m. obiteljsku zabavu za svoje članove sa običajnim dnevnim redom. Početak u 17. F. FCCA, calle San Lorenzo 927.

El bloque Eslavo en el Centro de Europa.

BULGARIA (Censo 31. XII. 1926) 103.146 km² 5.483.000 habit.
CHECOESLOVAQUIA (Censo 15. II. 1921) 140.394 " 13.623.000 "
POLONIA (Censo 30. X. 1921) 388.328 " 30.000.000 "
YUGOSLAVIA (Censo 31. I. 1921) 249.000 " 12.017.000 "
TOTAL 880.870 " 61.123.000 "

MITTEUROPA INSTITUT
EN DRESDEN

Bajo tal denominación fué fundado en Alemania un Instituto con el objeto de fomentar el estudio de Europa Central y Sureste y buscar los modos y medios de un acercamiento a base de tal mejora de conocimiento mutuo, entre Alemania por una y Yugoslavia, Bulgaria y Rumania por otra parte. Para esta labor mostró gran interés ya el hoy difunto Dr. Gustavo Stressemann.

La dirección del Instituto fué confiada al Dr. Walter Hofmann, profesor de economía nacional en la Facultad Técnica, y en la Academia Montañística en Freiberg. El Dr. Hofmann es un sincero amigo de Yugoslavia, a donde viajó ya antes muchos viajes de estudio, conociendo al pueblo, al país y su economía.

El lado práctico de la labor del Instituto contiene este programa:

1) Seguir continuamente la ra que éstos morando durante la opinión de los más importantes ríos más largos en el país res-

NAŠIMA NA KAMPU!

Kad Obolite

i dodjete na lečenje u Buenos Aires, obratite se s poverenjem na zavod

Jugoslovenska Generalna Klinika

VIAMONTE 396

U. T. 31 (Retiro) 4000

Unutarnji vodja lečilišta je vaš zemljak, koji govoriti vašim jezikom.

Dr. K. VELJANOVIC,

diplomiran u Nemačkoj i specijaliziran u Beču za kožne, spolne i opće unutarnje bolesti

Od 14 - 19 sati, ili kojigod dan i sat, ako se prijavite unapred

Velike povlastice za naše radnike

Direktor: Dr. Vuono (lečnik bolnice Ramos Mejia).

(36 - 46)

pectivo puedan acercarse a la mentalidad y por propia experiencia, aprendiendo el idioma, crearse la verdadera imagen del espíritu y carácter del pueblo donde estudiarán.

En otro lugar hablamos sobre la necesidad de crear algo igual entre los pueblos ibero-americanos y eslavos. Citamos el caso de este Instituto alemán, teniendo los alemanes la fama bien merecida de ser capaces de una labor sistemática y pudiendo el Instituto alemán servir como modelo para igual programa del acercamiento eslavo - iberoamericano.

NOTICIAS VARIAS

DR MILORAD STRAŽNICKI, Ministro yugoslavo en Buenos Aires, fué elegido miembro de la Academia Internacional Diplomática en París.

DOLORES DEL RIO, la conocida estrella de film visitó a la Capital yugoslava, Belgrado. A los periodistas expresó que ha quedado encantada por las bellezas del paisaje yugoslavo, que ofrece muchísimo material para la filmación.

CARACTERES LATINOS en Persia y Rusia. Los más destacados componentes intelectuales de Persia, se han dirigido al gobierno con un manifiesto pidiendo que la escritura nacional sea sustituida por los caracteres latinos. Lo mismo ha propuesto la "Academia de Ciencias" en Moscú a su gobierno. Este resolvió empezar con las oficinas y escuelas. Primero piensan empezar a enseñar las características latinas en las escuelas a los niños, después poco a poco sustituir la escritura rusa por la latina en la administración nacional, etc.

LOS SALARIOS DE FORD. La intención de Ford para introducir en sus fábricas europeas salarios tan altos como rigen en sus fábricas americanas, causó gran revuelto en los círculos industriales europeos. Tanto los alemanes, como los franceses y yugoslavos protestan, y los fascistas dicen que los salarios de Ford "abrirán la puerta al enemigo".

COMPAÑIA HISPANO - YUGOSLAVA, S. A.".

Como consecuencia inmediata del acuerdo comercial entre España y Yugoslavia, fué fundada bajo este nombre una sociedad con sede en Barcelona, Paseo Colón 24, para dedicarse al intercambio comercial entre los dos países.

La central tiene su sede en Barcelona, la sucursal en Zagreb. Sus agencias en España se encuentran en Madrid, Tarragona, Valencia, Alicante, Almería, Málaga, Cádiz, Sevilla, y en Yugoslavia en Belgrado, Sušak, Sibenik, Split y Dubrovnik.

Su principal objeto es la eliminación de intermediarios. Trieste y Fiume como puertos de tránsito perderán en su tonelaje las importantes cantidades de madera yugoslava, que podrá ser embarcada directamente en los puertos nacionales.

Para organizar el funcionamiento de la nueva empresa, llegó a Yugoslavia el Sr. Ivo Kržiž-Turina, Cónsul yugoslavo en Las Palmas, un activo factor en el desarrollo de relaciones comerciales hispano - yugoslavas.

CAMARA DE COMERCIO DE BUDAPEST

Budapest, 21 de Febrero — En la Cámara de Com. e Ind. en su última sesión plenaria el Vicepresidente Bertalan Magyar, antes de entrar la Cámara en las deliberaciones sobre el programa de la reunión, ha dado conocer a los presentes las últimas declaraciones del Ministro yugoslavo de Comercio Sr. Demetrović, sobre la necesidad del acercamiento entre Yugoslavia y Magyaría (Ex Hungría). Saludando calorosamente tal manifestación declaró que también los círculos económicos magyares ya hace tiempo que sentían la misma necesidad.

Por ello hizo la proposición para que la Cámara acepte y agregue el asunto a su programa haciendo todos los pasos necesarios para su realización.

2) Organizará el intercambio intelectual de los profesores y estudiantes de Universidades, pá-

3) Fomentará la organización de grandes excursiones de estudio y visitas mutuas, persuadiendo que los particulares, informados de vista y directamente, podrán convirtirse en el mejor instrumento de propaganda para su respectivo pueblo.

4) Organizará el intercambio intelectual de los profesores y estudiantes de Universidades, pa-

5) Seguir continuamente la ra que éstos morando durante la

opinión de los más importantes ríos más largos en el país res-

UNA VISITA y UN LIBRO

Desde que la nueva Nación yugoslava ha entrado en contacto con el sector sur del Nuevo Mundo, hemos seguido paso a paso el desarrollo de vinculaciones.

Cuando llegó a ésta en uso de licencia el Sr. BARRIOS, CONSUL GENERAL ARGENTINO EN BELGRAD, publicó en dos de los más importantes diarios de Buenos Aires, interesantes datos, escritos y gráficos sobre la nación donde actuaba. Este paso inició la serie de esfuerzos mutuos. Mientras tanto por su iniciativa se ha constituido en la Capital yugoslava un "Club de amigos de la Argentina", cuya Comisión Directiva está formada íntegramente por ex inmigrantes yugoslavos, quienes han vivido largos años en este país.

EL CONSUL ARGENTINO EN SPLIT, Sr. ROSSANI, era un activo miembro de la sociedad splitense y como autor de piezas dedicadas a temas yugoslavos, era él que publicó y dejó imprimir el PRIMER LIBRO ARGENTINO, en Yugoslavia.

También en Split los ex inmigrantes de Sudamérica se han organizado formando la "Organización yugoslava de Emigrantes". El programa de la misma es de especial importancia porque significa una labor muy concreta: ilustración continua de los nuevos emigrantes por parte de los compatriotas, quienes han vivido en los países respectivos y pueden dar a los nuevos candidatos a emigrar los datos de un valor de primera clase. La asociación está en continuo contacto con el representante consular argentino en Split, ahora Sr. A. R. Pizarro Lastre. Así puede trabajarse para paralizar las futuras decepciones de los que piensan emigrar llevados por ilusiones, y para dar informaciones útiles a los que emigran decididos hacerlo con la firme voluntad de progresar a base de esfuerzo y perseverancia.

El presidente de la organización mencionada es el Sr. IVO F. LUPIS-VUKIĆ, quien es al mismo tiempo Gerente del "Bureau Yugoslavo de Informaciones" en Split, una institución, fundada y sostenida también por los emigrantes yugoslavos en la Argentina y Chile.

Así el desarrollo de vínculos entra de la fase individual a la de una labor organizada.

El Sr. Lupis-Vukić fué llamado por los fundadores del Bureau a Sud América, para visitar los países con la inmigración eslava, estudiar las condiciones que ofrecen al inmigrante y las condiciones que debe ofrecer el inmigrante mismo si quiere prosperar. El Sr. Lupis hasta ahora — saliendo de ésta al Norte — ha pasado por Bolivia y Perú, llegando en Chile hasta Antofagasta, la colonia nuestra más importante de Sud América en cuanto a su conciencia nacional y su estructura intelectual y económica.

Por dondequiera que ha pasado fué recibido del modo mejor y más cordial, no solamente por sus compatriotas, sino también por la opinión pública. Como prueba citamos el artículo que ha dedicado a su nación el periódico "EL TARAPACA", de Iquique.

"Se encuentra en Iquique, de paso para el sur, el reputado periodista yugoslavo señor J. F. Lupis-Vukić, Director del Bureau Yugoslavo de Informaciones del Extranjero, que funciona en Split y desarrolla una labor intelectual altamente recomendable y de vastas proyecciones.

Este intelectual yugoslavo, que ya visitara el país hace nueve años, comprobando el enorme esfuerzo desarrollado en él por los subditos de aquella nacionalidad, va a dar a la publicidad una obra importantísima en la que se acumularán todos los antecedentes relacionados con la obra efectuada en las naciones de la América Latina por los industriales, comerciantes y obreros salidos de aquella tierra que hoy da goza de la más amplia libertad y que fuera antes de la Gran Guerra una valiosa sección del Imperio Austro-Húngaro.

La visita efectuada a los diversos países del continente, empezando por Argentina, Uruguay y siguiendo por Bolivia, y Perú para llegar a Chile, permitirá al público y observador, recoger toda una valiosa información de lo que representa el esfuerzo yugoslavo en beneficio de la nacionalidad que surgió victoriosa entre los dolores de la opresión; la acción incansable de los que desde tierras de América, ofrecieron la ayuda valiosa de su contribución de sangre y de dinero, a la vez que en beneficio de los propios países en los cuales han desarrollado sus actividades, como elementos de trabajo, útiles en las más variadas actividades, asimilados siempre, y muy especialmente en Chile, a las modalidades y costumbres del país.

Porque si existe entre las colonias yugoslavas radicadas en América del Sur una que haya rendido mayores beneficios a la Patria lejana, ciertamente que ha sido ésta de Chile. Durante la época más difícil, cuando las libertades de los patriotas eran coartadas por una rígida política internacional, en Chile estuvo funcionando incessantemente el centro de las actividades libertadoras, en una incessante cooperación intelectual y material que permitió convertir en realidad las aspiraciones de los patriotas, mediante la obra de los numerosos comités que desde Magallanes a Arica

Yugoslavia recuerda siempre esta acción y el nombre de Chile es pronunciado en ese país con el más profundo respeto. No puede decirse que los yugoslavos radicados en este suelo han correspondido alguna vez en forma ingratitud. Todo lo contrario, pues, donde quiera que hayan ido, al salir de este país han sido más eficaces y decididos propagandistas y defensores, y han tenido que convertirse en ésto porque al país se han vinculado con los lazos más estrechos, adoptando muchos de ellos la nacionalidad chilena después de haber fundado sus hogares en este suelo. Pocas razas han sido más fieles al terreno en que sus elementos han vivido por hacerse una situación.

La obra que va a escribir el eminent publicista señor Lupis-Vukić, que se halla actualmente de paso, en visita de estudio en esta provincia, tendrá que ser el exponente de toda una historia de esfuerzos desarrollados por los primeros yugoslavos que llegaron a Chile, hace de esto cosa de un siglo, y que han sido continuados, cada vez en mayor escala por hombres de influencias en la banca, en el comercio y en la industria, vinculados a la lejana patria con igual dardino que al suelo en el cual han visto transcurrir casi toda su vida, rodeados del respeto y de las consideraciones que merecen los que contribuyen directamente al engrandecimiento nacional en todos sus órdenes de actividades".

Dos libros, que piensa escribir el señor Lupis, saldrán, como se vé, del concepto de pura "literatura", basándose al contrario sobre las observaciones personales y colaboración de centenares de los compatriotas emigrantes en forma de datos facilitados como fruto de 30 ó 40 años de su experiencia. El uno será un espejo de lo que hasta ahora han alcanzado los yugoslavos en Sud América y del ambiente, del campo de acción donde actúan. El otro, será una Guía para los que saldrán de su antigua patria a las comarcas nuevas, para poder convertirse cuanto antes y cuanto mejor en positivos colaboradores en este mundo sudamericano de posibilidades ver-

+

Dos libros, que piensa escribir el señor Lupis, saldrán, como se vé, del concepto de pura "literatura", basándose al contrario sobre las observaciones personales y colaboración de centenares de los compatriotas emigrantes en forma de datos facilitados como fruto de 30 ó 40 años de su experiencia. El uno será un espejo de lo que hasta ahora han alcanzado los yugoslavos en Sud América y del ambiente, del campo de acción donde actúan. El otro, será una Guía para los que saldrán de su antigua patria a las comarcas nuevas, para poder convertirse cuanto antes y cuanto mejor en positivos colaboradores en este mundo sudamericano de posibilidades ver-

+

Nosotros queremos que las naciones de Sud América, en particular Argentina, se acuerden de lo que ha hecho el Sr. Lupis-Vukić, que es un hombre que ha trabajado mucho por su país y por su gente. Es un hombre que ha hecho cosas buenas y que merece ser recordado.

Algunos países de Sud América, como Argentina, Brasil y Uruguay, tienen ya embajadas en Yugoslavia. Es un honor para Yugoslavia tener una embajada en un país tan importante como Argentina.

Esperamos que el Sr. Lupis-Vukić, que es un hombre que ha trabajado mucho por su país y por su gente, sea bien recibido en Argentina.

Esperamos que el Sr. Lupis-Vukić, que es un hombre que ha trabajado mucho por su país y por su gente, sea bien recibido en Argentina.

Esperamos que el Sr. Lupis-Vukić, que es un hombre que ha trabajado mucho por su país y por su gente, sea bien recibido en Argentina.

Esperamos que el Sr. Lupis-Vukić, que es un hombre que ha trabajado mucho por su país y por su gente, sea bien recibido en Argentina.

Esperamos que el Sr. Lupis-Vukić, que es un hombre que ha trabajado mucho por su país y por su gente, sea bien recibido en Argentina.

Esperamos que el Sr. Lupis-Vukić, que es un hombre que ha trabajado mucho por su país y por su gente, sea bien recibido en Argentina.

Esperamos que el Sr. Lupis-Vukić, que es un hombre que ha trabajado mucho por su país y por su gente, sea bien recibido en Argentina.

Esperamos que el Sr. Lupis-Vukić, que es un hombre que ha trabajado mucho por su país y por su gente, sea bien recibido en Argentina.

ZA UKUSNE I PROVORSNE MOBILIJE

preporučamo tvrtku

Casa MASSA Hnos.

stare dobavitele naše naseobine na Boći

ALMIRANTE BROWN 1087

BUENOS AIRES

U. T. 21 - 2197

(38 - 48)

Dr. BOŽO BAKMAZ

Lecnik u Bolnici Rawson

GOVORI JUGOSLOVENSKIM JEZIKOM

Boca, Olavarria 1042

(19-42)

Kod Svecanosti

Kupujte oveće od tvrtke

Randazzo Hnos.

Plantas y Flores naturales

Umerene cene

ALMIRANTE BROWN 947

U. T. 21, Barracas, 2958 y 0904

(6 - 39).

Dr. Juan de Simone

Abogado - Escrivano

PINZON 567 - BUENOS AIRES

U. T. 21, Barracas 2056

(2 - 39).

COMPANIA ARGENTINA

DE SEGUROS.

Victoria

Sociedad Anónima

AVENIDA DE MAYO 791

Buenos Aires

U. T. 2444 - 2445, Rivadavia

SECCIONES HABILITADAS:

INCENDIOS

ROBOS

CRISTALES

AUTOMOVILES

Siniestros pagados hasta el

30 de Junio de 1928

\$ 1.004.913,25 m.

Capital suscripto y reservas:

\$ 1.337.080,70 m.

(10 - 39).

Calle Osorio 5085 Bs. AIRES

(La Paternal) Argentina

DOMACA HRANA - TUKAJ-

SNJA IN IMPORTIRANA

VINA

REZERVIRANI PROSTORI

ZA GOSTIJE

PRENOČIŠČA - POSTREŽ-

BA TOČNA - CENE

ZMERNE

Priporoča se najtoplje

rojkom

LUIS DRUPOVKA

NA PACIFIKU

Gospodin Lupis-Vukić na svom putovanju došao je dne 15. o. n. u Antofagastu. Dosele obišao je Boliviju i Peru te Iquique. Posluda primljen je bio sa iskrenim došvesljem, iseljenici su sa najvećim zanimanjem slušali njegovu predavanja i na više mesta dali izraza svome odobravanju time, da su sakupili i predali mu znatne svote za razna narodna društva kao što je "Hrvatski Radisa" i "Jugoslovenska Matica".

Uvereni smo, da će istotako naša naseobina u Antofagasti doći ovom našem javnom radniju na polju iseljeničkog pitanja u svemu u susret. Ta Antofagasti ide odlična čast, da je onde nikao pokret "Jugoslovenske Narodne Obraće", koji je nato zahvalio čitavu našu Južnu Ameriku.

Podrobnosti sa svog putovanja g. Lupis-Vukić opisati će najbolje sam. Mi neka danas opozorimo samo na jednu stvar: otkuda oduševljeno našeg naroda na severu, zbog njegovog dolaska? Jednostavno zbog toga, jer je njegov put i program radikalni nastavak onoga, što je bilo godine 1922. nasilno i u kostrist jedne činečki osobne politike prekinuto. Na uroke i krive mi smo u svoje vreme jasno poznali. Putovanje g. Lupis-Vukića znači dakle nastavak rada, koji je imao da se neprekinuto od godine 1922. dalje razvija u našoj Južnoj Americi.

Podrobnosti sa svog putovanja g. Lupis-Vukić opisati će najbolje sam. Mi neka danas opozorimo samo na jednu stvar: otkuda oduševljeno našeg naroda na severu, zbog njegovog dolaska? Jednostavno zbog toga, jer je njegov put i program radikalni nastavak onoga, što je bilo godine 1922. nasilno i u kostrist jedne činečki osobne politike prekinuto. Na uroke i krive mi smo u svoje vreme jasno poznali. Putovanje g. Lupis-Vukića znači dakle nastavak rada, koji je imao da se neprekinuto od godine 1922. dalje razvija u našoj Južnoj Americi.

Putovanje g. Lupis-Vukića znači dakle nastavak rada, koji je imao da se neprekinuto od godine 1922. dalje razvija u našoj Južnoj Americi.

Putovanje g. Lupis-Vukića znači dakle nastavak rada, koji je imao da se neprekinuto od godine 1922. dalje razvija u našoj Južnoj Americi.

Putovanje g. Lupis-Vukića znači dakle nastavak rada, koji je imao da se neprekinuto od godine 1922. dalje razvija u našoj Južnoj Americi.

Putovanje g. Lupis-Vukića znači dakle nastavak rada, koji je imao da se neprekinuto od godine 1922. dalje razvija u našoj Južnoj Americi.

Putovanje g. Lupis-Vukića znači dakle nastavak rada, koji je imao da se neprekinuto od godine 1922. dalje razvija u našoj Južnoj Americi.

Putovanje g. Lupis-Vukića znači dakle nastavak rada, koji je imao da se neprekinuto od godine 1922. dalje razvija u našoj Južnoj Americi.

Putovanje g. Lupis-Vukića znači dakle nastavak rada, koji je imao da se neprekinuto od godine 1922. dalje razvija u našoj Južnoj Americi.

Putovanje g. Lupis-Vukića znači dakle nastavak rada, koji je imao da se neprekinuto od godine 1922. dalje razvija u našoj Južnoj Americi.

Putovanje g. Lupis-Vukića znači dakle nastavak rada, koji je imao da se neprekinuto od godine 1922. dalje razvija u našoj Južnoj Americi.

Putovanje g. Lupis-Vukića znači dakle nastavak rada, koji je imao da se neprekinuto od godine 1922. dalje razvija u našoj Južnoj Americi.

Putovanje g. Lupis-Vukića znači dakle nastavak rada, koji je imao da se neprekinuto od godine 1922. dalje razvija u našoj Južnoj Americi.

Putovanje g. Lupis-Vukića znači dakle nastavak rada, koji je imao da se neprekinuto od godine 1922. dalje razvija u našoj Južnoj Americi.

Putovanje g. Lupis-Vukića znači dakle nastavak rada, koji je imao da se neprekinuto od godine 1922. dalje razvija u našoj Južnoj Americi.

Putovanje g. Lupis-Vukića znači dakle nastavak rada, koji je imao da se neprekinuto od godine 1922. dalje razvija u našoj Južnoj Americi.

Putovanje g. Lupis-Vukića znači dakle nastavak rada, koji je imao da se neprekinuto od godine 1922. dalje razvija u našoj Južnoj Americi.

Putovanje g. Lupis-Vukića znači dakle nastavak rada, koji je imao da se neprekinuto od godine 1922. dalje razvija u našoj Južnoj Americi.

Putovanje g. Lupis-Vukića znači dakle nastavak rada, koji je imao da se neprekinuto od godine 1922. dalje razvija u našoj Južnoj Americi.

Putovanje g. Lupis-Vukića znači dakle nastavak rada, koji je imao da se neprekinuto od godine 1922. dalje razvija u našoj Južnoj Americi.

Putovanje g. Lupis-Vukića znači dakle nastavak rada, koji je imao da se neprekinuto od godine 1922. dalje razvija u našoj Južnoj Americi.

Putovanje g. Lupis-Vukića znači dakle nastavak rada, koji je imao da se neprekinuto od godine 1922. dalje razvija u našoj Južnoj Americi.

Putovanje g. Lupis-Vukića znači dakle nastavak rada, koji je imao da se neprekinuto od godine 1922. dalje razvija u našoj Južnoj Americi.

Putovanje g. Lupis-Vukića znači dakle nastavak rada, koji je imao da se neprekinuto od godine 1922. dalje razvija u našoj Južnoj Americi.

Putovanje g. Lupis-Vukića znači dakle nastavak rada, koji je imao da se neprekinuto od godine 1922. dalje razvija u našoj Južnoj Americi.

Putovanje g. Lupis-Vukića znači dakle nastavak rada, koji je imao da se neprekinuto od godine 1922. dalje razvija u našoj Južnoj Americi.

Putovanje g. Lupis-Vukića znači dakle nastavak rada, koji je imao da se neprekinuto od godine 1922. dalje razvija u našoj Južnoj Americi.

Putovanje g. Lupis-Vukića znači dakle nastavak rada, koji je imao da se neprekinuto od godine 1922. dalje razvija u našoj Južnoj Americi.

Putovanje g. Lupis-Vukića znači dakle nastavak rada, koji je imao da se neprekinuto od godine 1922. dalje razvija u našoj Južnoj Americi.

Putovanje g. Lupis-Vukića znači dakle nastavak rada, koji je imao da se neprekinuto od godine 1922. dalje razvija u našoj Južnoj Americi.

Putovanje g. Lupis-Vukića znači dakle nastavak rada, koji je imao da se neprekinuto od godine 1922. dalje razvija u našoj Južnoj Americi.

Putovanje g. Lupis-Vukića znači dakle nastavak rada, koji je imao da se neprekinuto od godine 1922. dalje razvija u našoj Južnoj Americi.

Putovanje g. Lupis-Vukića znači dakle nastavak rada, koji je imao da se neprekinuto od godine 1922. dalje razvija u našoj Južnoj Americi.

Putovanje g. Lupis-Vukića znači dakle nastavak rada, koji je imao da se neprekinuto od godine 1922. dalje razvija u našoj Južnoj Americi.

Putovanje g. Lupis-Vukića znači dakle nastavak rada, koji je imao da se neprekinuto od godine 1922. dalje razvija u našoj Južnoj Americi.

Putovanje g. Lupis-Vukića znači dakle nastavak rada, koji je imao da se neprekinuto od godine 1922. dalje razvija u našoj Južnoj Americi.

Putovanje g. Lupis-Vukića znači dakle nastavak rada, koji je imao da se neprekinuto od godine 1922. dalje razvija u našoj Južnoj Americi.

Putovanje g. Lupis-Vukića znači dakle nastavak rada, koji je imao da se neprekinuto od godine 1922. dalje razvija u našoj Južnoj Americi.

Putovanje g. Lupis-Vukića znači dakle nastavak rada, koji je imao da se neprekinuto od godine 1922. dalje razvija u našoj Južnoj Americi.

Putovanje g. Lupis-Vukića znači dakle nastavak rada, koji je imao da se neprekinuto od godine 1922. dalje razvija u našoj Južnoj Americi.

Putovanje g. Lupis-Vukića znači dakle nastavak rada, koji je imao da se neprekinuto od godine 1922. dalje razvija u našoj Južnoj Americi.

Putovanje g. Lupis-Vukića znači dakle nastavak rada, koji je imao da se neprekinuto od godine 1922. dalje razvija u našoj Južnoj Americi.

Putovanje g. Lupis-Vukića znači dakle nastavak rada, koji je imao da se neprekinuto od godine 1922. dalje razvija u našoj Južnoj Americi.

Putovanje g. Lupis-Vukića znači dakle nastavak rada, koji je imao da se neprekinuto od godine 1922. dalje razvija u našoj Južnoj Americi.

Putovanje g. Lupis-Vukića znači dakle nastavak rada, koji je imao da se neprekinuto od godine 1922. dalje razvija u našoj Južnoj Americi.

Putovanje g. Lupis-Vukića znači dakle nastavak rada, koji je imao da se neprekinuto od godine 1922. dalje razvija u našoj Južnoj Americi.

Putovanje g. Lupis-Vukića znači dakle nastavak rada, koji je imao da se neprekinuto od godine 1922. dalje razvija u našoj Južnoj Americi.

Putovanje g. Lupis-Vukića znači dakle nastavak rada, koji je imao da se neprekinuto od godine 1922. dalje razvija u našoj Južnoj Americi.

Putovanje g. Lupis-Vukića znači dakle nastavak rada, koji je imao da se neprekinuto od godine 1922. dalje razvija u našoj Južnoj Americi.

Putovanje g. Lupis-Vukića znači dakle nastavak rada, koji je imao da se neprekinuto od godine 1922. dalje razvija u našoj Južnoj Americi.

Putovanje g. Lupis-Vukića znači dakle nastavak rada, koji je imao da se neprekinuto od godine 1922. dalje razvija u našoj Južnoj Americi.

Putovanje g. Lupis-Vukića znači dakle nastavak rada, koji je imao da se neprekinuto od godine 1922. dalje razvija u našoj Južnoj Americi.

Putovanje g. Lupis-Vukića znači dakle nastavak rada, koji je imao da se neprekinuto od godine 1922. dalje razvija u našoj Južnoj Americi.

Putovanje g. Lupis-Vukića znači dakle nastavak rada

FRANCUSKO - SRPSKA BANKA

PARIS, BEOGRAD, LONDON, SKOPLJE, BITOLJ, NIŠ, KOS MITROVICA, SOLUN.

Osnovana 1910 god.

Osnivači i najveći akcionari su:

BANQUE OTTOMANE — BANQUE DE PARIS ET DES PAYS - BAS I SOCIETE FINANCIERE D'ORIENT

čiji kapitali i rezerve iznose više od **4.000.000.000** dinara.

AKO ŽELITE DA STE SIGURNI ZA SVOJ NOVAC I DA VAM ON DONOSI SIGURNIH 6 1/2% (šest i po od sto) GODIŠNJE VI GA ULOŽITE U NAŠU BANKU

Koži veći interes na uloženi novac, neka se za uslove obrati pismom na nas, pa će moju odmah javiti uslove.

Imajte na umu američku poslovnicu "SAFETY FIRST" pa s toga pazite kome poveravate svoj teško zaradjeni novac. Kod nas ste sigurni a imate i dobro kamatu (interes).

Imamo i sada veliki broj ulagača iz Južne i Severne Amerike i Kanade.

ULOŽENI NOVAC ISPLAĆUJEMO ODMAH I BEZ OTKAZA SAMO MORA DA NAM SE POŠALJE KNJIŽICA.

Dinar je stabilan, te nema bojazni za gubitak.

Nova možete slati u čekovima ili pismenom doznakom u Dolarima ili Dinarima, te ga kao Vaš ulog upisujemo na Vaše ime u Dinarima, ili novac u starom kraju Vašim obiteljima isplaćujemo.

Najbolje da posiljkou novca Vašoj rodbini ili na ulog vršite preko

BANQUE FRANCAISE ET ITALIENNE POUR L'AMERIQUE DU SUD

ANGLO-SOUTH AMERICAN BANK LTD. i

ERNESTO TORNQUIST & CO. LTD.

koje stope s nama u neposrednoj vezi i koje će Vas najbolje poslužiti.

Pišite na svom maternjem jeziku.

Naš je naslov **FRANCUSKO - SRPSKA BANKA**

BELGRADO (YUGOSLAVIA) — EUROPA

(45 - 50)

ostali Evropi, povojno stanje krisalizira, na eni strani imamo vlado, politiko, z njenimi načrti, katerim je žrtvovala z bolnim cenzom že na milijone ruskega naroda, na drugi strani je pa nadar, čeprav realne potrebe in interesni si pred al poznejše priborijo veljavjo, ker proti naravnim zakonom nobena teorija, nai bojno izvajanje še tako brezobzirno, nič ne pomaga.

V tukajšnjih listih se razven kakšne kratke kablegrafske vesti,

Danes smo začeli priobčevati zanimivo opis Hrvata-komunista iz Sveti Amerike, ki se je izselil na Rusko z družino, ter se vrnili nazaj razočaran i ozdravljen od iluzij.

Josip Johović Pittsburgh, Pa.

KAJ SEM VIDEL V RUSIJI

Potovanje v Rusijo in dogodki v boljševiški komuni.

Uvod.

jo o komunizmu in Sovjetski Rusiji. Reci moram, da sem bil govor komunist med Hrvati v Pittsburghu. Radi tega sem se mnogo zameril in doživel sem sitnosti v odseku Hrvatske bratstvene zajednice v Etni, Pa., iz katerega so mi dali prestopnicu samo radi tega, ker sem na sejih preveč agitiral za vse, kar je bilo komunistično. Vse tam se zajemajo svoje znanje iz listov in knjig ter od onih, ki za gotov groš prodajajo vse, kar slišijo povojnega o sovjeth.

Jaz sem tudi dosti slišal in čital dobrega o Rusiji. Bil sem iskren pristaš Sovjetske Rusije in vsako dobro vest, ki je prišla od tam v Ameriko, sem vzel za čisto resnico, nasprotno pa sem vsakršno slab vest smatral za neprĳateljsko propagando.

Danes sem prepričan, da ni vse tako kakor pripovedujejo in pisejo hrvatski in drugi komunistični voditelji v tej deželi. Čitanje komunističnih listov me je zavedlo, da sem šel v Rusijo in danes smatram, da je moja dolžnost, da povem javno hrvatskim, srbskim in slovenskim delavcem vso resnico, ki sem jo našel in videl, da se še kdo drugi ne prevari in odide tja. Smatram za svojo dolžnost, da povem vse, pa bilo to komu prav ali ne. Pisati hočem resnico, same resnico, trdo in golo resnico, pa naj še takoj boli.

Ne mislim pa reči, da se življenje in razmere v Rusiji ne obrežejo na bolje čez gotovo števil let. Dalje ne želim odvračati od potovanja v Rusijo onih, ki gre do tja samo na obisk za par me secev, da vidijo, kako je in se potem vrnejo nazaj. Takoj svetuji jem samo to, da se dobro preskrbe z vsem potrebnim za povraček, posebno če niso državljanji Združenih držav.

Opisati hočem vse, kar sem viden na lastne oči in čul na lastna ušesa za časa mojega bivanja v Rusiji v tem letu 1928. Kako je bilo tam prej, o tem ne pišem: vsakdo si pa lahko sam predstavi položaj prejšnjih let napravil način razmeram. Kako pa bo v bodočnosti, to prepričam komunističnim voditeljem med našim narodom v Ameriki, ki so dobro mojstiri v gorjanju in pišanju o stvareh, v katere sam ne verujejo in o katerih niti najmanj ne vedo.

Vem, da me bodo napadli, ali ne oziram se na njihove napade, ker ne sploh tegi radi njih, temveč radi naših ljudi, da še kdo ne nasede kot sem jaz. Vse, kar pišem, lahko potrdita še dva Hrvata, ki sta bila z menoj in sta isto doživel.

Tako sem misil in govoril z ženo in z dvojico najblžjih simpatičarjev. Stjepanom Poljakom in Nikolom Brozom, ki sta kasneje šla z nami v Rusijo. Po več tednih razgovaranja in posvetovanja smo se odločili, da pojedemo. Slabše nam ne more biti kot je v Pittsburghu! Zakaj slabše? V delavski državi? Kapitalistična Amerika in Sovjetska Rusija — Bog i še srednja!

"Gremo, pa ja! Kaj čakamo?" smo govorili med seboj.

Moja soprga se je sprva bala v Rusijo. Otroci so tukaj, štiti

Moja američka potnica je bila v pak v Rusiji bo boljše", smo se rokala strežaka (steward) na tolažili. Situost je bila tudi z menjanjem parnika, kateri mi je vzel takoj po prihodu na ladjo. Misili sem, da mi jo vrne, ko pride, v potpreli in se tolažili z upanjem, Framejo, medtem pa je uradnik oddal potnico ruskemu konzulu. Ker sem američki državljan, mi je sovjetski konzul zaračunal \$22 za vizum za mene in ženo, toda američke potnici mi ni hotel dati nazaj, pač pa je zahteval da podpišem neko rusko listino.

Vprašal sem, kaj je zapisano na listini, ki jo moram podpisati. Moj sopotnik, neki žid, je na zahteyo konzula posjasnil v angleščini, da s to listino izjavljam, da se kot američki državljan odrečem vsem pravicam zahtevanja zaščite američke vlade, ačo bi v Rusiji kaj zakrivil, na primer vodil kako propagirati našo vladu ali kaj.

Na kolodvoru v Rigi smo vidišči sedeli v enem kupeju, ki se je zapiral od znotraj, da ni mogel nihče drugi priti v kupej.

Malo nam je odleglo pri srecu, ko smo se zaprili v kupeju; bilo nam je težko, ko smo videli tujko pijnih ljudi in vojska. Bili smo pač v tuji deželi in nihče ne ve, kako so vsi ti ljudje razpoloženi napram komunizmu.

V znotraj drugega vse izvemo, da se blizamo meji Sovjetske Rusije. Konduktér je na vprašanje naših Rusov rekel, naj pazimo na velik lok nad progo. Tam je meja. Res pride do tega mestu okrog desetih predpoldne. Na russki strani proge je postavljen nekak slavolok, na katerepi piše, da je to meja Sovjetske unije in nato sledi znane besede: "Delavje vseh narodov, združite se!"

Jaz da bi širil propagando proti Sovjetski Rusiji? Neumnost! Brez skrb, lahko sreča in polno vero v vse, kar je ruskega in komunističnega, sem podpisal oni papir. V Moskvi je podružnica neobavjetnost, uslijedjeno razvedenosti i duljini pružanja našem narodu veličanstvene uslove za miran in sreden napredok in ekonomski boljševizam. Ali to je narodno imovino prijeti velika opasnost: s jedne strane pošlejti tudijina, ki zna šta nosa obala, vrijeđi in koji bi htio da bude našem moru neograničenim spodarom, a s druge strane nas domaća neobavjetnost, uslijedjeno razvedenosti i duljini pružanja našem narodu veličanstvene uslove za miran in sreden napredok in ekonomski boljševizam.

V Havru smo se ukrali na drugi parnik ("Pologna"), ki je plul štiri in pol dneva do Melme v Litvi. Bil je parnik francoske linije in postrežba ter potovanje na istem je bilo povoljno. Blizje in bližje Sovjetski Rusiji smo, našem cilju, kar občutimo v naših razgovorih in to čustvo tudi pokažemo. Pot nas je peljal skozi nemški kanal Kiel, kjer so pri vhodu velika vrata in kjer mora vsaj parnik plačati pristopljivo za prehod v Baltiško morje. Pri prehodu v omenjeni kanalu smo srečali neki parnik Sovjetske Rusije. Že od daleč so neka teri naši potniki opazili redce zastavu na ladji in brz se je med nami raznesla vest, da je pot v Rusijo — pa tudi za povrat. Kdaj pride do tega, da se moramo vrniti. Todadaleč je bila naša misel od povratka!

Prvi naš korak je bil, da smo pisali na newyorski urad organizacije, ki se imenuje "Society for Technical Aid to Union of Socialist Peoples". To je ruska agencija, ki pošilja ljudi iz Amerike v posamezne komune v Rusiji.

Dobili smo odgovor, da je v komuni "Krasnoje Znamje" prostora za več novih članov. Vsak nov član mora vplatičati \$500 kot članarinu v komuni in imeti morav dovolj denarja za potrebu stroškov. Dalje so nam pisali, da moramo vzeti s seboj dosti topelje, obliko, od katere ni treba plačati nobene carine.

Ko je bilo vse urejeno v Pittsburghu, smo se odpeljali v New Yorku. Naša pot je bila v omenjeni urad, kjer smo plačali pristopljivo v komuni in dobili smo potnico, na kateri je pisalo, da potujemo v točno imeno komuno. Jaz sem bil toliko previden, da sem poleg tega vzel še američki potni list in moj državljanški papir.

Neki komunisti so mi rekli, da tega ne treba, kajti kadar postane državljana svobodne delavške države, bo to več vredno kakor imeti na ta se rečenja, da bi vsaj zapeljali "Internacional". Oni na russki ladji bi nas slišali in bi znali, da tu potujejo ljudje, ki žentijo in misijo z njimi. Sklenili smo, da zapojimo kakor hitro pojdimo mimo, še kateri sovjetski parnik.

Bili smo že vsi vzhoden vseled tega prizora, ko se nam pokaže na otvoru še eden parniki z redčim zastavom. Zopet ni bilo konec na kraju pozdravjanju. Nekateri na tovarši so rekli, da je skoda, ker nismo bili pripravljeni na ta se rečenja, da bi vsaj zapeljali "Internacional". Oni na russki ladji bi nas slišali in bi znali, da tu potujejo ljudje, ki žentijo in misijo z njimi. Sklenili smo, da zapojimo kakor hitro pojdimo mimo, še kateri sovjetski parnik.

Ko smo prišli v Memel, je tam čakal poseben vlak vse potnike v Rusijo. Vlak je imel en sam wagon in majhno lokomotivo, v kateri kurijo z drvimi. Brez kakih sitnosti smo zasedli vlak, ki nas je čez noč odpeljal v Rigo, glavno mesto Latvije. Iz Rige gre vlak v Moskvo in drugi v Leningrad. Tam se je naša skupina 56 potnikov razstala; nekateri so se odpeljali v Leningrad, drugi so ostali v Rigi, da pojedijo v notranjost Latvije, naša grupa je pa morala vzeći vlak, ki gre v Moskvo. En dan smo čakali na vlak. Pred odhodom smo morali pokazati ročno prtljago, toda velikov krovčev nam niso pregledali, ker smo imeli potnico za rusko komuno. Naša velika prtljaga nam je delala prve težave. Rusi, ki so šli v Leningrad, tam se je naša skupina 56 potnikov razstala; nekateri so se odpeljali v Leningrad, drugi so ostali v Rigi, da pojedijo v notranjost Latvije, naša grupa je pa morala vzeći vlak, ki gre v Moskvo. En dan smo čakali na vlak. Pred odhodom smo morali pokazati ročno prtljago, toda velikov krovčev nam niso pregledali, ker smo imeli potnico za rusko komuno. Naša velika prtljaga nam je delala prve težave. Rusi, ki so šli v Leningrad, tam se je naša skupina 56 potnikov razstala; nekateri so se odpeljali v Leningrad, drugi so ostali v Rigi, da pojedijo v notranjost Latvije, naša grupa je pa morala vzeći vlak, ki gre v Moskvo. En dan smo čakali na vlak. Pred odhodom smo morali pokazati ročno prtljago, toda velikov krovčev nam niso pregledali, ker smo imeli potnico za rusko komuno. Naša velika prtljaga nam je delala prve težave. Rusi, ki so šli v Leningrad, tam se je naša skupina 56 potnikov razstala; nekateri so se odpeljali v Leningrad, drugi so ostali v Rigi, da pojedijo v notranjost Latvije, naša grupa je pa morala vzeći vlak, ki gre v Moskvo. En dan smo čakali na vlak. Pred odhodom smo morali pokazati ročno prtljago, toda velikov krovčev nam niso pregledali, ker smo imeli potnico za rusko komuno. Naša velika prtljaga nam je delala prve težave. Rusi, ki so šli v Leningrad, tam se je naša skupina 56 potnikov razstala; nekateri so se odpeljali v Leningrad, drugi so ostali v Rigi, da pojedijo v notranjost Latvije, naša grupa je pa morala vzeći vlak, ki gre v Moskvo. En dan smo čakali na vlak. Pred odhodom smo morali pokazati ročno prtljago, toda velikov krovčev nam niso pregledali, ker smo imeli potnico za rusko komuno. Naša velika prtljaga nam je delala prve težave. Rusi, ki so šli v Leningrad, tam se je naša skupina 56 potnikov razstala; nekateri so se odpeljali v Leningrad, drugi so ostali v Rigi, da pojedijo v notranjost Latvije, naša grupa je pa morala vzeći vlak, ki gre v Moskvo. En dan smo čakali na vlak. Pred odhodom smo morali pokazati ročno prtljago, toda velikov krovčev nam niso pregledali, ker smo imeli potnico za rusko komuno. Naša velika prtljaga nam je delala prve težave. Rusi, ki so šli v Leningrad, tam se je naša skupina 56 potnikov razstala; nekateri so se odpeljali v Leningrad, drugi so ostali v Rigi, da pojedijo v notranjost Latvije, naša grupa je pa morala vzeći vlak, ki gre v Moskvo. En dan smo čakali na vlak. Pred odhodom smo morali pokazati ročno prtljago, toda velikov krovčev nam niso pregledali, ker smo imeli potnico za rusko komuno. Naša velika prtljaga nam je delala prve težave. Rusi, ki so šli v Leningrad, tam se je naša skupina 56 potnikov razstala; nekateri so se odpeljali v Leningrad, drugi so ostali v Rigi, da pojedijo v notranjost Latvije, naša grupa je pa morala vzeći vlak, ki gre v Moskvo. En dan smo čakali na vlak. Pred odhodom smo morali pokazati ročno prtljago, toda velikov krovčev nam niso pregledali, ker smo imeli potnico za rusko komuno. Naša velika prtljaga nam je delala prve težave. Rusi, ki so šli v Leningrad, tam se je naša skupina 56 potnikov razstala; nekateri so se odpeljali v Leningrad, drugi so ostali v Rigi, da pojedijo v notranjost Latvije, naša grupa je pa morala vzeći vlak, ki gre v Moskvo. En dan smo čakali na vlak. Pred odhodom smo morali pokazati ročno prtljago, toda velikov krovčev nam niso pregledali, ker smo imeli potnico za rusko komuno. Naša velika prtljaga nam je delala prve težave. Rusi, ki so šli v Leningrad, tam se je naša skupina 56 potnikov razstala; nekateri so se odpeljali v Leningrad, drugi so ostali v Rigi, da pojedijo v notranjost Latvije, naša grupa je pa morala vzeći vlak, ki gre v Moskvo. En dan smo čakali na vlak. Pred odhodom smo morali pokazati ročno prtljago, toda velikov krovčev nam niso pregledali, ker smo imeli potnico za rusko komuno. Naša velika prtljaga nam je delala prve težave. Rusi, ki so šli v Leningrad, tam se je naša skupina 56 potnikov razstala; nekateri so se odpeljali v Leningrad, drugi so ostali v Rigi, da pojedijo v notranjost Latvije, naša grupa je pa morala vzeći vlak, ki gre v Moskvo. En dan smo čakali na vlak. Pred odhodom smo morali pokazati ročno prtljago, toda velikov krovčev nam niso pregledali, ker smo imeli potnico za rusko komuno. Naša velika prtljaga nam je delala prve težave. Rusi, ki so šli v Leningrad, tam se je naša skupina 56 potnikov razstala; nekateri so se odpeljali v Leningrad, drugi so ostali v Rigi, da pojedijo v notranjost Latvije, naša grupa je pa morala vzeći vlak, ki gre v Moskvo. En dan smo čakali na vlak. Pred odhodom smo morali pokazati ročno prtljago, toda velikov krovčev nam niso pregledali, ker smo imeli potnico za rusko komuno. Naša velika prtljaga nam je delala prve težave. Rusi, ki so šli v Leningrad, tam se je naša skupina 56 potnikov razstala; nekateri so se odpeljali v Leningrad, drugi so ostali v Rigi, da pojedijo v notranjost Latvije, naša grupa je pa morala vzeći vlak, ki gre v Moskvo. En dan smo čakali na vlak. Pred odhodom smo morali pokazati ročno prtljago, toda velikov krovčev nam niso pregledali, ker smo imeli potnico za rusko komuno. Naša velika prtljaga nam je delala prve težave. Rusi, ki so šli v Leningrad, tam se je naša skupina 56 potnikov razstala; nekateri so se odpeljali v Leningrad, drugi so ostali v Rigi, da pojedijo v notran

GOSPODARSKI IZVEŠTAJI.
Izvoz naše konzervirane ribe u Južnu Ameriku.

(Nastav. sa str. 1, stup. 7)

riješiti. To uz ostale okolnosti preporuča zastupstva sa skladistem, koji bi se dobro splatile, kad bi se spremto udesilo.

Da se sve okolnosti potaknu i sigurno ispitaju, trebalo bi prije svega posjedovati veći bro malih uzoraka i za tim nekoliko pokusnih manjih otprema.

Kraljevsko poslanstvo će od svoje strane doprinijeti u ovom pitanju sve što se bude moglo i rado će primiti sva druga saopćenja i upite, koja mu od komore stignu.

Kokić, Rubeša y Cía. iz Rosaria de Sta. Fe javlja zagrebačkoj komori slijedeće:

"Saopćujemo, da je naša kuća kušala da na ovu pijaču uvede dalmatinsku slanu ribu. Kod tom počušnjajnog uvažanja imali smo dosta poteškoća budući, da tamošnji izvoznici nijesu imali, a izgleda da ni sada nemaju dovoljno uputstva kako da svoj produkt spreme za ovamnožni konzum (ne uzimajući u obzir zakonske propise ni zahtjeve potrošača).

Osim toga visoka cijena robe velika je zapreka, da se jugoslovenske ribe pred talijanskim i španjolskim akreditiraju na ovom tržištu, pa bi bilo poželno, da se i u tom pravcu poduzmu nužne mјere.

Nasa firma u svom nastojanju

kao domaća jugoslavenska firma, da upozna ovđašnje potrošače sa artiklom jugoslavenske provenijencije, a bez lukrativnih svrha, nije imala dovoljnog odaziva pa je u svemu primila samo dvije oferte, i to jednu od firme, koja nema dovoljno produktivne sposobnosti."

TRGOVACKA KORENSPONDENCIJA S TRSTOM.

Ministarstvo inostranih poslova, konzularno-trgovski odjelenje objavlja slijedeće saopćenje:

Kr. Gen. Konzulat u Trstu javlja. Ma da Trst kao pristaniste i trgovski centar naglo propada ipak je za izvjesne articlile i dalje ostao glavni snabdjevac za našu zemlju. Nesumnjivo da će taj odnos trajati sve dok se u našoj zemlji ne bude jednom podiglo moderno pristaniste sa punto francem.

Nasi trgovci, koji se snabdjevaju robom iz Trsta, imaju to preimljivo, što se pojavljuje kao kupe. Od njih žive velikoprodavci u Trstu i ovi posljednji uveli su jednu nerazumljivu i ničim opravdanu praksu, svu svoju korespondenciju sa Trstom vode na njemačkom jeziku.

U posljednje vrijeme vodi se u Trstu putem štampe i na sve moguće druge načine jedna godina kampanja protiv stranaca uposlenih u talijanskim preduzećima, pa naravno i protiv naših državljana. Uticje se na poslodavce da službe izbaze sve naše državljane i uzmnu talijanske.

Monroe 5169, stanov. kuća, \$ 140.000.
Esmerala 150, stanov VIII p. \$ 415.000.
Diagonal Norte 752, stanov XI p. \$ 840.000.
Gallo 1653, stanov. VI p. \$ 230.000
Gallo 1683, stanov. VI p. \$ 130.000
Nueva York 3842, kuća, \$ 40.000.
Santa Fe 2807, stan kuća, \$ 66.000
Bacacay 2635, stan. kuća \$ 150.000
Monte Dínen 2801, trgovina, \$ 55.000.
Bartolomé Mitre 1524, župništ. \$ 250.000.
Lima 645, stanov. kuća, V p. \$ 180.000.
Estados Unidos 1360, kuća \$ 100.000.
Sarmiento 2735, kuća V p. \$ 150.000.
Venezuela 913, kuća VI p. \$ 100.000.
Entre Ríos 1142, podruž banke, \$ 50.000.
Bustamante 2302, stanov. kuća IV p., \$ 375.000.
Rivadavia 1647, stanov., VIII p. \$ 250.000.
Blandengues 1060, stanov. \$ 80.000.
Lavalle 2564, stanov., \$ 161.000.
Monroe 5099, stanov. kuća, Avenida Cruz 1794, tvornica \$ 70.000.

U odbranu stranaca uposlenih u Trstu ustao je "Sindikat industrijalaca navodeći da uposleni stranci ne predstavljaju gotovo nikakvu opasnost pošto ih ima jedva 1% od ukupnog broga uposlenih radnika uopće. Trst zbori svog specijalnog položaja i veze sa zaledjeni mora uzimati i strane se čijim zemljama radi i oni su većinom manji činovnici — korespondenti.

Ovaj razlog Talijani pobijaju tvrdčeći da se baš jugoslavenski trgovci u svojoj korespondenciji sa Trstom služe njemačkim jezikom pa kako njemački znaju i talijani, to nije potrebno držati Jugoslovence.

Na žalost, tvrdjenje poslanika

ESPERANTO

(Za "Gospodarstvo" napisao Esperantista.)

Već umaz 300 godina su počeli pojavljivati se razni projekti znakovlja ili govor, kojima su se stanoviti ljudi bavili i htjeli da daju čovječanstvu jedno sredstvo, pomoću kojega bi se ljudi raznih narodnosti mogli da sporazume. Mora se priznati, da je među istima bilo vrlo genialnih projekata i da su nekoj imali stanovnih uspjeha. Naročiti uspjeh je postigao medjunarodni jezik Volapük, ali koji sa pojmom Esperanta godine 1887. nakon kratkog vremena je bio prisiljen prepustiti mjesto istome radi njegove usavršenosti i lakšeg izučavanja.

Nedvojbenja potreba jednog medjunarodnog jezika je danas i dan svakom obrazovanom čovjeku jasna. Sa napredkom znanosti, civilizacije i tehničke, zemaljske kugla je postala jedinstvena, iz ekonomskog gledišta nerazdjeљiva i u mnogim smislima se je umanjila.

Prošla su ona vremena, kada čovjek gdje se je rodio tamo je živio i tamo obično i umro. Dok su prije višest došle iz jedne države u drugu trebalo je uvrjet da prodje nekoliko mjeseci, dok danas za nekoliko sekunda — posluću radia — kruže oko cijelog svijeta. Dok prije ljudi, da prevaže put od jedno 1000 km, i to na konjima, su trebali nekoliko dana, dok danas za isto vrijeme sa zrakoplovima kruže oko cijelog svijeta. Ljudi se sele i putuju iz jednog kraja zemaljskih kugle na druge; radi ekonomskih potreba, radi športa ili niske, i dolaze u doticaj sa ljudima sela sljescim, ali jedan drugoga ne razumiju. Dakle jedna životinja ako se naduje u sličnom položaju ne ma tolikih poteškoća kao čovjek, i one se međusobno lakše sporazume.

Zar da onda nemože biti jasna svakom razumnom čovjeku, pre-

Domenegini bar je u nekoliko tačno.

Kr. gen. konzulat Trstu moli Ministarstvo, za djelovanje kod trgovaca i drugih komora kod nas, da bice uticale na naše trgovce, koji se nabavljaju iz Trsta, kako bi svoju korespondenciju vodili u našem jeziku. Tako bi se izbjeglo da mi sami dajemo u ruke Talijanima jedno oružje kojim će biti pogodjeni naši ljudi ovde.

U saopštenju prednjeg izvještaja Kr. gen. konzulata u Trstu, Ministarstvo inostranih poslova i sa svoje strane moli privredne komore, da na svoje članove utiču da svoju korespondenciju sa Trstom vode na našem jeziku.

"HRVATSKI RADISA" U GODINI 1929.

(Iz izveštaja Središnje Uprave (Svršetak))

Tokom godine namješteno je po drugi put 314, po treći 104, po četvrti 44 i po peti put 22 dječaka.

Od početka svog djelovanja pa do konca 1929. naše je društvo zbrinulo 13.423 dječaka.

Za sveukupnu skrb oko naučnika (u domovini i inostranstvu) izdano je u 1929. g. 882.040 din. (uključivo gl. podružnice u Srbiji).

Društvo je vodilo stalni nadzor nad svim svojim pitomcima, koji su naukovani, da je sve moguće poduzeto, da se naukovanje pitomaca kreće ispravnim putem.

U uzgojnom pravcu uticalo se osim komunitativno i na pojedincu u 5.769 slučaja, na što su u 1.857 slučaju mladići reagirali i to u 1.694 slučaju povoljno, a u 163 slučaju slabije i nepovoljno.

Tokom godine 1929. desilo se je u vseu 17 prestupaka kradjevi sive lakše naravni.

U toj godini teže je obolio 8 naučnika, od kojih je 4 umrlo: 1 od upale mozga, 1 od sušice, 1 od upale pluća i 1 od otrovanja krvki.

Neopreznosu prigodom kupnje utopio se je 1 pitomac.

svakog čovjeka dobrog i zdravog razuma da poradi, pomogne i pospresti postignuće tog plemenitog cilja.

I danas već ljudi, koji poznavaju Esperanto i imaju prilike da se kreću po raznim državama, nadaju dosta prilike da se posluže tim sredstvom, koje im u mnogo slučajeva donosi zadovoljstvo i olakšanje, a sa dopisivanjem imaju prilike, da se upoznaju sa raznim običajima i načinima rada i života ljudi sa svih strana.

U to ime pozivamo sve ljudje, da nas prate i pomognu, da se čim prije dođe tog cilja.

Neka priponemem, da je i pok. g. Stjepan Radić bio veliki prijatelj Esperanta; i to tri mjeseca prije svoje smrti on je bio počeo učiti ga. Nekoliko dana prije smrti doznao je, da odlazi jedna gospodja, kao delegatkinja na put za Sjevernu Ameriku na Esperantski Kongres. Pozvao ju je, da se š njom porazgovori, i predao joj je pozdrav Kongresu kao i svim Esperantistima u Sjevernoj Americi.

U Jugoslaviji izlaze dve esperantske novine naime "Konkord" u Mariboru i "La Fervojisto" u Zagrebu.

Oni, koji žele kakve upute ili informacije u tom pogledu, imaju u vjež na raspolaženje "Argentina Esperanta Asocijo", calle Carlos Pellegrini, 238, Bs. Aires.

Tokom godine 1929. ospobljeno je, u koliko se je moglo društva "Hrvatskog Radija" sa ovim uspjesima biti zadovoljni i da će društvo u godini 1930. što izdašnje poduprijeti, kako bi prema izostaje još velik broj za koje manjkaju podaci.

Članova je brojilo društvo u godini 1929. ukupno 13.680 u domovini, Americi i ostalom inostranstvu.

Broj društvenih organizacija iznosi 528 u domovini, 84 u Americi i 5 u ostalom inostranstvu, ukupno: 617.

Tokom godine 1929. riješilo je društvo 24.001 dopisa, što iziskuje daleko više nego dvostruki broj otpisa (informacija).

Tokom godine 1929. završena je druga polovina drugog zaključnog doma i započeto je sa predgradnjama za nastavak izgradnje potrebnih društvenih institucija.

IZVOLITE OBNOVITI PRETPLATU!

Z E M L J A

PRVI SLOVENSKI NASELJENCI V SLOVENSKI NASELBNI "LA LLAVE" PRI OBDELOVANJU ZEMLJE.

T A K O J

morete začeti obdelovati svoju zemlju, V NASTAJAJOĆI SLOVENSKI NASELBNI ČE IMATE DRUŽINO — čim već otrok, tem boljše!

Po natančnije podatke obrnite se na donjni naslov.

Izpolnitespodnji kupon in ga nam pošljite:

BANCO FRANCES Y RIO LA PLATA,
Sección «La Llave», Buenos Aires, Reconquista 165-199

Z ozirom na vaš oglas v «Gospodarstvu» mi pošljite pogoje za nakup zemlje v «La Llave».

Ime in pričmek:

Mesto in ulica

(ali zadnja posta)

BANCO GERMANICO DE LA AMERICA DEL SUD. Frente a la Av. L. Alem, con la entrada a la Sección Eslava. Ulaz v Jugoslavensko Odelenje.

ZA VAŠE ULOGE !
BEZPLATNO POŠILJANJE
POŠTE
ZA VAMA NA VAŠ NAJNOVIJI NASLOV

-- Dopsujeno s Vama na vašem jeziku --

BANCO GERMANICO
DE LA AMERICA DEL SUD
Av. LEANDRO N. ALEM 150

Jedna kvadra i po od Plaza Mayo

UREDOVNI SATOVI od 8 i 1/2 njutro do 7 ug večer, i SUBOTOM

